

АО «СК «Сентрас Иншуранс»	ПС - 42 Правила добровольного страхования от несчастных случаев	Издание № 2 от 19.10.2020 г.	Стр. 1 из 18
		Взамен издания №1 от 25 августа 2014 г.	

Утверждены
решением Совета директоров АО «Сентрас Иншуранс»
от «19» октября 2020 г., Протокол № 53

Согласованы
решением Правления АО «Сентрас Иншуранс»
от «19» октября 2020 г., Протокол № 46

ПС – 42

ПРАВИЛА

добровольного страхования от несчастного случая

Контроль	Комплаенс-контролер	А.С. Бимагамбетова	14.10.20	
			(дата)	(подпись)

Должность	ФИО	Виза	Дата	Подпись
Директор ДСВ	А.А. Былин	Согласовано	14.10.20	
Главный Специалист 1 Категории ЮД	Г.К. Нартаева	Согласовано	14.10.20	
Директор ДА	Т.В.Самойлова	Согласовано	14.10.20	

Разработал	Начальник УС ДМС	М.П. Войнова	08.10.20	
			(дата)	(подпись)

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	СЕ - 42	2020 ж.19.10. № 2 басылым
			2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына
			18-беттен 2

1. Жалпы ережелер

- Осы жазатайым оқиғадан ерікті сақтандыру ережелері (бұдан әрі - Ережелер) Қазақстан Республикасының заңнамасына, "Сентрас Иншуранс" сақтандыру компаниясы" АҚ ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес әзірленді және сақтандыру шарттарын, жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру шартын (бұдан әрі - Сақтандыру шарты) жасасу, сүйемелдеу және орындау тәртібін регламенттейді.
- Сақтандыру шарттары жеке тұлғалармен (азаматтығына қарамастан) және бұдан әрі Сақтанушылар деп аталатын заңды тұлғалармен (меншік нысанына және ұйымдық-құқықтық нысанына қарамастан) жасалады:
- Осы Ережелерде пайдаланылатын ұғымдар:

Пайда алушы –Сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға. Заңды тұлға да, жеке тұлға да пайда алушы бола алады.

Егер Сақтанушы Сақтандырылушы болып табылмаса, онда Сақтандырылушы Пайда алушы бола алады ненемесе ол Сақтандырылушының жазбаша келісімімен тағайындалады.

Егер заң актілерінде өзге жағдайлар белгіленбесе, 14 жасқа дейінгі Сақтандырылушыға тиесілі сақтандыру төлемі ата-аналарына (оларды алмастыратын тұлғаларға) төленеді. Сақтандырылушы қайтыс болған жағдайда, егер Пайда алушы алдын ала тағайындалмаса, онда Сақтандырылушының заңды мұрагері (мұрагерлері) Пайда алушы болып табылады.

Сақтандырылушы қайтыс болған жағдайда, Сақтандыру шартында көрсетілген тұлға не Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Сақтандырылушының мұрагерлері Пайда алушы болып табылады.

Сақтандырылушы - өзіне қатысты сақтандыруды жүзеге асыратын тұлға. Сақтандыру шарты бойынша Сақтанушының өзі, сондай-ақ Сақтандыру шартында көрсетілген басқа тұлға немесе қызмет түрін ескере отырып немесе штат кестесіне сәйкес атаулы тізім бойынша тұлғалар тобы (бұдан әрі-Сақтандырылушылар) сақтандырылуы мүмкін. Иесіздендірілген сақтандыру кезінде Сақтандырылушылар тобы Сақтандыру шартында сақтандыру жағдайын, оның әрбір Сақтандырылушыға қатысты салдарын және оған тиесілі сақтандыру төлемінің мөлшерін даралау үшін қажетті шамада нақтылануы тиіс.

Ережеге сәйкес Сақтандыру шарты бойынша Сақтандырылушылар 4 жастан 70 жасқа дейінгі жеке тұлғалар болуы мүмкін, егер бұл ретте Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру мерзімі басталған сәтте Сақтандырылушының жасы 70 жастан аспауы тиіс. Егер сақтандырылған тұлға Сақтанушы болып табылмаса, онда Сақтанушы Сақтандырушыға Сақтандырылушының сақтандыру шартын жасасуға жазбаша келісімін ұсынуы қажет.

Осы Ереже бойынша, егер олар сақтандыру сыйлықақысын енгізсе де, Сақтандыру шартының қолданылуы басталған сәтте мынадай санаттардың біріне жататын тұлғалар сақтандыруға қабылданбайды және Сақтандырылушылар болып есептелмейді:

- I, II және III топ мүгедектері;
- мас болу мақсатында есірткі немесе уытты заттарды пайдаланатын тұлғалар;
- маскүнемдіктен, нашақорлықтан немесе уытқұмарлықтан зардап шегетін тұлғалар;
- психоневрологиялық диспансерде есепте тұрған жүйке және психикалық ауытқулары бар, церебральды сал ауруы немесе Даун ауруы бар тұлғалар;
- онкологиялық, созылмалы жүрек-қан тамырлары ауруларынан зардап шегетін тұлғалар; АИТВ жұқтырған тұлғалар;

Сақтанушы - Сақтандырушымен Сақтандыру шартын жасасқан тұлға. Егер Сақтандыру шартында өзге жағдайлар көзделмесе, Сақтанушы бір мезгілде Сақтандырылушы болып табылады;

Сақтандырушы – Жазатайым оқиғадан ерікті сақтандыру жөніндегі қызметті жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар және сақтандыру жағдайы басталған кезде пайдасына Сақтандыру шарты жасалған тұлғаға (пайда алушыға) Сақтандыру шартында айқындалған сома (сақтандыру сомасы) шегінде сақтандыру төлемін жүргізуге міндетті "Сентрас Иншуранс" сақтандыру компаниясы" акционерлік қоғамы;

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	СЕ - 42	2020 ж.19.10. № 2 басылым
			2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына
			18-беттен 3

Сақтандыру жағдайы - Сақтандыру шарты сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін оқиға.

Сақтандыру сомасы - сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы орын алған кезде Сақтандырушының жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы.

Сақтандыру сыйлықақысы - Сақтанушының сақтанушыға (Пайда алушыға) Сақтандыру шартында айқындалған мөлшерде сақтандыру төлемін жүргізу міндеттемесін қабылдағаны үшін Сақтанушы Сақтандырушыға төлеуге міндетті ақша сомасы.

Сақтандыру төлемі - сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушы Сақтанушыға (Пайда алушыға) сақтандыру сомасы шегінде төлейтін ақша сомасы;

Франшиза – Сақтандырушыны белгілі бір мөлшерден аспайтын залалды өтеуден босатуды көздейтін Сақтандыру шартының талабы. Сақтандыру сомасына пайызбен немесе абсолютті мөлшерде белгіленеді.

Шартты франшиза кезінде Сақтандырушы франшизаның белгіленген сомасынан аспайтын залал үшін жауапкершіліктен босатылады және егер оның сомасы франшизадан көп болса, залалды толық өтеуге тиіс. Шартсыз франшиза кезінде залал барлық жағдайларда белгіленген франшиза шегеріле отырып өтеледі.

Жазатайым оқиға - Сақтандырылушының ағзасына сыртқы механикалық, электрлік, химиялық немесе термикалық әсер ету нәтижесінде тұлғаның еркінен тыс басталған, денсаулығына зиян келтіруге, мертігуге не өлімге әкеп соққан кенеттен, қысқа мерзімді оқиға (жағдай).

Сақтандырылушының жарақаты - "Сақтандыру төлемдері мөлшерінің кестесінде" (№3 қосымша) көзделген, жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушының тіндері мен органдарының анатомиялық тұтастығының бұзылуы, олардың функцияларының бұзылуымен қатар жүруі.

Еңбекке қабілеттіліктен уақытша айрылу (уақытша еңбекке жарамсыздық) - еңбекке және оқуға қабілеттілігі жоғалтылатын жазатайым оқиға нәтижесінде алынған жарақаттан туындаған функциялардың бұзылуы уақытша, қайтымды сипатта болатын организмнің жай-күйі.

Мүгедектік - тұрмыс-тіршілігінің шектелуіне және оны әлеуметтік қорғау қажеттігіне әкеп соқтыратын ауруларға, мертігулерге (жаралануға, жарақаттарға, контузияларға), олардың зардаптарына, кемістіктерге байланысты организм функциялары тұрақты бұзылып, денсаулығы бұзылған адамдарға уәкілетті органның шешімімен белгіленетін санат;

"Мүгедек бала" - жазатайым оқиғаның басталуы салдарынан тіршілік-тынысының шектелуіне әкеп соқтыратын организм функциялары тұрақты бұзылған 18 жасқа дейінгі адамдарға уәкілетті органның шешімімен белгіленетін санат.

Медициналық шығындар - денсаулыққа зиян келтіруге, мертігуге не өлімге әкеп соққан жазатайым оқиғаның салдарын жоюға және (немесе) тоқтата тұруға бағытталған медициналық қызметтер кешенін көрсетуге байланысты шығындар.

Емдеуге жатқызу бойынша шығындар - Сақтандырылушының медициналық мекемеде стационарлық емделуінен туындаған, қажеттілігі Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде болған оқиғадан туындаған, 24 сағаттан астам үздіксіз жалғасатын шығындар.

Репатриация - Сақтандырылушы тұлғаның сүйектерін жерлеу орнына ең жақын әуежайға дейін тасымалдау.

Сақтандыру арқылы қорғану әрекетінің кезеңі - Сақтандырушыда сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндеті туындайтын кезең.

Сақтандыру арқылы қорғау - Сақтандырушының шарттың талаптарына сәйкес сақтандыру арқылы қорғаудың қолданылу кезеңінде болған сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандыру төлемін тиісті тұлғаға жүзеге асыру міндеттемесі.

Белсенді демалыс – Сақтандырылушы тұлғаның белсенді демалыс орындарында спорттық бос уақытты өткізуі, оның ішінде, Сақтандырылушының спортпен әуесқойлық немесе кәсіби негізде айналысуын қоспағанда, туризм, спорттық бағдарлау, альпинизм, жартасқа өрмелеу, спелеотуризм, рафтинг, геокешинг, каякинг, армрестлинг, дайвинг, скейтбординг, авто-, мотошабандоздар, аң аулау, сафари, кайтинг, виндсерфинг, сноуборд, әуеде жүзу, тау велосипедтерімен, маунтинбайктармен, мотобайкалармен, шаңғы трамплиндерімен айналысу карт,

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	2020 ж.19.10. № 2 басылым	18-беттен 4
		2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына	

шаңғы, коньки, су шаңғысы, теннис, гольф ойындары, парашютпен секіру, тарзанка, рыцарлық турнирлерге, спартакиадаларға қатысу және т.б.

4. Сақтандыру шарты бойынша Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндеттенеді, ал Сақтандырушы Сақтандыру шартында көзделген сақтандыру жағдайы басталған кезде Пайда алушыға Сақтандыру шартында айқындалған сақтандыру сомасы шегінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндеттенеді.
5. Сақтандырушы Сақтандыру шартында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру сыйлықақысын төлеген жағдайда, сондай-ақ Сақтанушы (Сақтандырылушы) шартта белгіленген барлық сақтандыру талаптарын орындаған кезде жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушының қайтыс болуы, еңбекке қабілеттілігінен (жалпы немесе кәсіптік) толық немесе ішінара жоғалуы (толық немесе ішінара) немесе денсаулығына өзге де зиян келтірілген жағдайда сақтандыру қорғанысын ұсынады.

2. Сақтандыру объектісі

6. Сақтандыру объектісі жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушының қайтыс болуы, еңбек ету қабілетінен (жалпы немесе кәсіптік) айрылуы (толық немесе ішінара) немесе денсаулығына өзге де зиян келтірілген жағдайда сақтандыру төлемін (тіркелген сомаға және/немесе шығыстарды ішінара немесе толық өтеу мөлшерінде) жүзеге асырумен байланысты Сақтандырылушының Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін мүліктік мүдделері болып табылады.

3. Сақтандыру жағдайы

7. Сақтандыру жағдайы сақтандыру жүзеге асырылатын болжамды оқиға болып табылады.
8. Осы Ережелерге сәйкес жазатайым оқиға нәтижесінде туындаған мынадай оқиғалар сақтандыру жағдайлары болуы мүмкін:
 - 1) Сақтандырылушы тұлғаның еңбекке қабілеттілігінен уақытша айрылуы;
 - 2) Сақтандырылушының денсаулығына келтірілген зиян (мертігу, дене жарақаты);
 - 3) Сақтандырылушының қайтыс болуы;
 - 4) Сақтандырылушыға сақтандыру арқылы қорғану әрекеті кезеңінде I, II, III топтағы, "мүгедек бала" мүгедектікті белгілеу.
9. Сақтандыру шартында жазатайым оқиғадан туындаған Сақтандырылушының ауруханаға жатқызу бойынша шығындарын, медициналық шығындарын өтеу, сондай-ақ Сақтандырылушының денесін репатриациялау бойынша шығындарды өтеу қосымша көзделуі мүмкін.
10. Сақтандыру жағдайларының нақты тізбесі Сақтандыру бағдарламасымен және/немесе тараптардың келісімімен айқындалады және Сақтандыру шартында айтылады.
11. Осы Ережелердің 10-тармағында көзделген оқиғалар, егер олар Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде, сақтандыру аумағында болған жазатайым оқиғаның салдары болып табылса және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында және Сақтандыру шартында көзделген тәртіппен құзыретті органдар берген құжаттармен расталса, сақтандыру жағдайлары деп танылады.
12. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде болған жазатайым оқиғаның салдары болып табылатын, мүгедектікті белгілей отырып, жалпы еңбек ету қабілетінен тұрақты айрылу және/немесе Сақтандырылушылардың қайтыс болуы, егер олар жазатайым оқиға басталған күннен бастап келесі 12 (он екі) ай ішінде басталса, сақтандыру жағдайлары деп танылады.
13. Егер қандай да бір сәтте Сақтандырылушының жазатайым оқиға нәтижесінде қайтыс болуы бойынша Пайда алушыларға сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін оның тірі екені анықталса, Сақтандырушы төленген соманы қайтаруды талап етуге құқылы.
14. Сақтандыру жағдайы ретінде қарастырылатын оқиға оның басталу ықтималдығы мен кездейсоқтық белгілеріне ие болуы керек.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	СЕ - 42	2020 ж.19.10. № 2 басылым
			2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына
			18-беттен 5

15. Сақтандыру жағдайының басталуын, сондай-ақ оған келтірілген залалды дәлелдеу Сақтанушыға, Пайда алушыға, Сақтандырылушыға жүктеледі.

4. Сақтандыру жағдайларынан ерекшеліктер. Сақтандыруды шектеу

16. Осы Ережеге сәйкес Сақтандыру шарты жасалған және оның қолданылуы басталған күнге дейін орын алған оқиғалар сақтандыру жағдайы деп танылмайды.

17. Нәтижесінде болған оқиғалар сақтандыру жағдайы болып табылмайды:

- 1) соғыс; басып кіру; шет мемлекеттің дұшпандық әрекеттері; әскери немесе соған ұқсас операциялар (соғыс жарияланғанына немесе жарияланбағанына қарамастан) немесе азаматтық соғыс;
- 2) көтеріліс; ереуілдер; локауттар (өндірістік процесті тоқтату және жұмыс берушінің бастамасы бойынша ұжымдық жұмыстан шығару); халық көтерілісінің көлеміне жететін/өсетін азаматтық толқулар; көтеріліс; азаматтық толқулар; әскери көтеріліс; революция; әскери басып алу немесе билікті басып алу; тәркілеу; мүлікті реквизициялау немесе мемлекет меншігіне алу; адамның кез-келген ұйымның атынан немесе онымен бірге жасаған терроризм актілері;
- 3) ядролық реакция, ядролық сәулелену немесе радиоактивті ластану, асбесттің Сақтандырылушы тұлғаның ағзасына әсері;
- 4) химиялық немесе бактериологиялық залалданудың және жаппай қырып-жою қаруының әсері нәтижесінде;
- 5) Сақтандырылушының (Сақтанушының/Пайда алушының) тергеу органдары, анықтау органдары немесе сот қасақана қылмыс немесе әкімшілік құқық бұзушылық белгілерін анықтаған іс-әрекеттер жасауы сақтандыру жағдайымен тікелей себепті байланыста болады;
- 6) Сақтандырылушының өзін-өзі өлтіруі немесе өзіне-өзі қол жұмсауға оқталуы, үшінші тұлғалардың құқыққа қарсы әрекеттерімен осындай жағдайға жеткізілген жағдайларды қоспағанда, Сақтандырылушының кінәсі Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен дәлелденген;
- 7) қажетті қорғаныс және аса қажеттілік жағдайында жасалған іс-әрекеттерді қоспағанда, Сақтандырылушының (Сақтанушының/Пайда алушының) сақтандыру жағдайының басталуына бағытталған немесе оның басталуына ықпал ететін қасақана іс-әрекеттері немесе әрекетсіздігі;
- 8) Сақтандырылушының (Сақтанушының/Пайда алушының) алкогольден, уытқұмарлықтан немесе есірткіден масаң күйде немесе сақтандыру жағдайымен себепті байланыстағы психотроптық заттардың әсерімен жасалған іс-әрекеттері;
- 9) Сақтандырылушыны алкогольден, уыттан немесе есірткіден мас күйінде кез келген көлік құралымен басқару. Басқаруды осындай жағдайдағы басқа адамға, сондай-ақ жүргізуші куәлігі жоқ адамға беру кезінде;
- 10) жыныстық жолмен берілетін аурулар, иммун тапшылығы синдромы (ЖИТС) немесе адамның иммун тапшылығы вирусы (АИТВ) немесе кез-келген ұқсас аурулар, оның ішінде мутантты туындылары немесе өзгерістері туындаған немесе туындаған денсаулыққа зиян;
- 11) кез келген аурулар мен сырқаттар, соның ішінде бактериялық және вирустық инфекциялар, жарық, өткір, созылмалы және тұқым қуалайтын аурулар (оның ішінде инфаркт, инсульт және тұқым қуалайтын патологиядан немесе аурудың дамуы нәтижесінде туындаған патологиядан туындаған органдардың кенеттен зақымдануы). Ауру шарттың қолданылу кезеңінде басталған немесе белгіленген жазатайым оқиғаның нәтижесі болып табылған жағдайларды қоспағанда;
- 12) тағамдық токсикоинфекция (сальмонеллез, дизентерия және т.б.), сондай-ақ этанолмен, құрамында алкоголь бар сусындармен, күшті әсер ететін (есірткі) препараттармен, егер олар дәрігердің нұсқауынсыз қабылданса, сондай-ақ мас болу мақсатында қабылданған уытты заттармен улану;
- 13) нашакорлық;

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	СЕ - 42	2020 ж.19.10. № 2 басылым
			2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына
			18-беттен 6

- 14) кез келген консервативті және хирургиялық емдеу;
 - 15) пластикалық операциялар, косметологиялық емдеу және сыртқы келбеттің немесе дене ауытқуларының кемшіліктерін жоюға байланысты басқа да емдеу түрлері;
 - 16) өзіне қасақана дене жарақатын салу немесе қасақана дене мүшесін зақымдау, оның ішінде аффект жағдайында болу;
 - 17) Сақтандырушыға, Сақтанушыға немесе оның өкілетті өкілдеріне белгілі сақтандыру жағдайының басталу тәуекелін елеулі арттыратын мән-жайларды жасыру немесе уақтылы хабарламау;
 - 18) апоплексиялық соққы, эпилептикалық ұстамалар немесе басқа ұстамалар, конвульсиялық ұстамалар;
 - 19) жүктілік және босану;
 - 20) жолаушы ретінде тіркелген авиакомпаниялармен ұшудан басқа кез келген әуеде ұшулар;
 - 21) Сақтандырылушының кез келген түрдегі жарыстарға қатысуы;
 - 22) Сақтандырылған тұлғаның кәсіби негізде спорттық іс-шаралар мен жарыстарға қатысуы;
 - 23) Сақтандырылушының спорттың экстремалды түрлерімен; аңшылықпен; су астында жүзумен; спелеологиямен айналысуы;
 - 24) әскери және құқық қорғау органдарында қызмет өткеру немесе тиісті оқу;
 - 25) мемлекеттік және ведомстволық органдардың өкімдері;
18. Сақтандырылушының (Сақтанушының) қауіпті жұмыс түрлерін жүзеге асыру кезінде заңнама талаптарын сақтамауы.
19. Сақтандыру төлемі мына жағдайларда жүзеге асырылмайды:
- 1) Сақтанушының сақтандыру объектісі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы көрінеу жалған мәліметтерді хабарлауы;
 - 2) сақтандыру жағдайынан болған шығындарды азайту жөнінде қасақана шаралар қолданбау;
 - 3) Сақтанушы Сақтандырушыға сақтандыру жағдайын тергеуге және оған келтірілген залалдың мөлшерін анықтауға кедергі келтірген жағдайларда тоқтатылады;
 - 4) Сақтандырушыны сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабардар етпеу немесе уақтылы хабардар етпеу;
 - 5) Сақтанушы (Сақтандырылушы) сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға өзінің талап қою құқығынан бас тартқан, сондай-ақ Сақтандырушыға талап қою құқығының ауысуы үшін қажетті құжаттарды Сақтандырушыға беруден бас тартқан жағдайларда жүргізіледі. Егер сақтандыру төлемі жүзеге асырылған болса, Сақтандырушы оның толық немесе ішінара қайтарылуын талап етуге құқылы;
 - 6) Егер сақтандыру жағдайы басталған сәтте Сақтандыру шарты күшіне еңбесе немесе өз әрекетін аяқтаса;
 - 7) Сақтандыру жағдайы құзыретті органдарда (Қазақстан Республикасы Ішкі істер, денсаулық сақтау және т.б. министрліктердің органдарында) құжатталмаған болса;
 - 8) жазатайым оқиға оны болдырмау үшін ақылға қонымды шараларды қабылдамаудың, атап айтқанда, белгіленген және жалпы қабылданған қауіпсіздік ережелері мен нормаларын, қауіпті объектілерді пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарды сақтамаудың, сондай-ақ қандай да бір қызмет түрлерін жүзеге асыру үшін белгіленген стандарттарды, ережелерді, заңдарды немесе ведомстволық нормативтік құжаттарды сақтамаудың нәтижесі болып табылды;
 - 9) Сақтандырушының сақтандыру жағдайының себептерін, мән-жайларын және оның салдарларын анықтауы үшін қажетті құжаттар мен мәліметтерді бермеуі.
 - 10) Сақтанушының (Сақтандырылушының) және/немесе пайда алушының Сақтандыру шартында айтылған талаптар мен шектеулерді сақтамауы.
20. Сақтандырумен моральдық залал; үшінші тұлғаларға келтірілген зиянды өтеу жөніндегі шығыстар; әкімшілік айыппұлдар, мемлекеттік баждар, алымдар және т.б.; Іс жүргізудің үзілісімен, жіберіп алған пайдамен, бағамдық айырмашылықпен, міндеттемені орындаудың мерзімін өткізіп алғаны үшін тұрақсыздық айыбымен (айыппұлдармен, өсімпұлдармен)

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	СЕ - 42	2020 ж.19.10. № 2 басылым
			2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына
			18-беттен 7

байланысты қаржылық шығындар және т.б.; егер бұл шығындар сақтандырушы өтеуге тиіс залалдарды болғызбауға немесе азайтуға байланысты болмаса, сот, сараптама шығындары өтелмейді.

21. Бұрын жүргізілген сақтандыру төлемдерінің және тиесілі сақтандыру төлемінің жалпы мөлшері белгілі бір Сақтандырылушы үшін Сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасынан асып кеткен жағдайда, Сақтандырушы сақтандыру төлемін осындай асып кету бөлігінде жүзеге асырмайды.
22. Сақтандыру шарты Сақтанушы мен Сақтандырушы арасында келісілген, заңнамаға қайшы келмейтін өзге де шарттарда жасалуы мүмкін, сақтандыру жағдайларынан алып тастаудың нақты тізбесі Сақтандыру шартында айқындалады және келісіледі.

5. Сақтандыру сомасы.

23. Сақтандыру сомасы тараптардың келісімімен айқындалады және Сақтандыру шартында көрсетіледі.
24. Сақтандыру шартымен белгіленуі мүмкін:
 - 1) жауапкершіліктің жиынтық шекті көлемі, бұл жағдайда барлық сақтандыру жағдайлары бойынша Сақтандыру шартының бүкіл қолданылу кезеңіндегі барлық сақтандыру төлемдерінің сомасы осы көлемнен аспауы тиіс;
 - 2) әрбір сақтандыру жағдайы бойынша жауапкершіліктің шекті көлемі;
 - 3) Сақтандырылғандардың әрқайсысы немесе тобы бойынша жауапкершіліктің шекті көлемі.
25. Сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін сақтандыру жағдайы басталған кезде, егер сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын қосымша төлеуді жүргізбесе, сақтандыру сомасы жүзеге асырылған сақтандыру төлемінің мөлшеріне азайтылады.
26. Сақтанушы сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде Сақтандырушымен келісім бойынша қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлей отырып, қосымша келісім ресімдеу арқылы сақтандыру сомасын ұлғайтуға құқылы.

6. Сақтандыру сыйақысы. Төлеу тәртібі мен мерзімдері

27. Төленуге тиісті сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін Сақтандырушы сақтандыру жағдайларын, Сақтандырылушының жасын, қызмет саласын, кәсібін (лауазымын), сондай-ақ сақтандыру жағдайының басталу тәуекел дәрежесіне әсер ететін өзге де факторларды ескере отырып есептейді.
28. Сақтандыру сыйлықақысы бір рет немесе бөліп, қолма-қол емес төлеммен немесе қолма-қол ақшамен (заңнама талаптарын сақтай отырып) төленеді.
29. Егер Сақтандыру шартында өзге жағдайлар көзделмесе, Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын Қазақстан Республикасының валютасымен төлейді.
30. Сақтандыру сыйлықақысын төлеу тәртібі мен мерзімдері Сақтандыру шартында белгіленеді.
31. Тараптардың құқықтары мен міндеттері
32. Сақтандырушы міндетті:
 - 1) Сақтанушыны сақтандыру ережелерімен таныстыру;
 - 2) сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде сақтандыру төлемін жүргізу;
 - 3) Сақтанушыға (Сақтандырылушыға) сақтандыру жағдайы кезінде шығындарды азайту үшін жұмсалған ақылға қонымды және орынды шығындарды өтеу;
 - 4) сақтандыру құпиясын қамтамасыз ету;
 - 5) Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе Жәбірленуші (Пайда алушы) не олардың өкілі сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаған жағдайларда, оларды жетіспейтін құжаттар туралы Сақтандыру шартында белгіленген мерзімде хабардар етуге міндетті;
 - 6) Сақтанушы (Сақтандырылушы) сақтандыру шартын жоғалтқан жағдайда - оның телнұсқасын ресімдеуге;

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	2020 ж.19.10. №2 басылым	18-беттен 8
		2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына	

33. Сақтандырушы құқылы:

- 1) Сақтанушы хабарлаған ақпаратты, сондай-ақ Сақтанушының осы Ережелер мен Сақтандыру шартының талаптары мен шарттарын орындауын тексеруге міндетті;
- 2) Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның себептері мен мән-жайларын дербес анықтауға, оның ішінде құзыретті органдарға сұрау салулар жіберуге;
- 3) Сақтанушының (Сақтандырылушының, Пайда алушының) немесе оның уәкілетті тұлғасының ниеті анықталған жағдайда, сондай-ақ Сақтанушы (Сақтандырылушы, Пайда алушы) осы Ережелердің және Сақтандыру шартының талаптарын орындамаған не Сақтанушыны (Сақтандырылушыны/Пайда алушыны) жазбаша хабардар ете отырып, оқиғаны сақтандыру жағдайымен танымаған кезде сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы емес;
- 4) Кез келген уақытта сақтандыру жағдайының басталу тәуекелінің туындауына ықпал ететін жағдайлардың болуын тексеруге міндетті;
- 5) Сақтандыру жағдайының барлық мән-жайлары мен туындау себептері анықталғанға дейін төлемді кейінге қалдыруға;
- 6) Сақтанушы (Сақтандырылушы, Пайда алушы) осы Сақтандыру ережелерінің талаптарын және Сақтандыру шартының талаптарын бұзған жағдайда сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы;
- 7) Сақтанушыдан (Сақтандырылушыдан) Сақтандыру шарты талаптарының орындалуын талап етуге құқылы;
- 8) Сақтанушы оның талаптарын орындамаған жағдайда Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтатуға құқылы;
- 9) Сақтандыру жағдайының басталу фактісін құжатпен растауға;
- 10) Осы Ережелерде, Сақтандыру шартында және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда сақтандыру төлемінен дәлелді бас тартуды ұсынуға міндетті;
- 11) Осы сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әкеп соғатын мән-жайлар туралы хабардар етілген жағдайда, Сақтандыру шартының талаптарын өзгертуді немесе қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге міндетті.

34. Сақтанушы міндетті:

- 1) Сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарналарын) төлеуге:
 - егер Сақтанушы кезекті сақтандыру жарнасын төлеу жөніндегі өз міндеттемелерін орындамаған күннен кейінгі күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде Сақтанушы кезекті сақтандыру жарнасын төлемесе, Сақтандырушы бұл мән-жайды Сақтанушының Сақтандыру шартын орындаудан біржақты бас тартуы ретінде қарайды, бұл, егер Тараптар сақтандыру жарналарын төлеу мерзімдерін өзгерту туралы келісімге қол жеткізбесе, Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын автоматты түрде тоқтатуға әкеп соғады. Бұл ретте Сақтандырушы сақтандыру сыйлықақысын қайта есептеуді Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу кестесі бойынша сақтандыру қорғанысының қолданылу мерзіміне бара-бар жүзеге асырады және бұрын төленген сақтандыру жарналарының тиісті бөлігін қайтаруды жүргізеді немесе Сақтанушыға сақтандыру сыйлықақысының қосымша төлеміне шотты сақтандыру арқылы қорғану әрекетінің кезеңіне бара-бар етіп қояды;
- 2) тәуекел дәрежесін анықтау үшін, оның ішінде Сақтандыру шартын жасасу кезінде маңызы бар анық ақпаратты Сақтандырушыға жазбаша хабарлауға;
- 3) уақтылы, бірақ осындай өзгерістер туындаған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей Сақтандыру шартында көрсетілген тәуекелдердегі барлық елеулі өзгерістер туралы Сақтандырушыға жазбаша хабарлауға;
- 4) сақтандыру жағдайларының алдын алу және ескерту мақсатында қажетті шараларды қабылдауға;
- 5) сақтандыру жағдайының белгілері бар және/немесе салдары сақтандыру жағдайының басталуы туралы Сақтандырушыны тез арада хабардар етуге және 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынылған ақпаратты жазбаша растауға міндетті. Егер Сақтанушының дәлелді

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	СЕ - 42	2020 ж.19.10. № 2 басылым
			2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына
			18-беттен 9

себептер бойынша аталған іс-әрекеттерді орындау мүмкіндігі болмаса, ол мұны сақтандыру жағдайы басталған сәттен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде құжатпен растауға тиіс;

- б) сақтандыру жағдайынан болатын шығындардың алдын алу және азайту бойынша барлық мүмкін және орынды шараларды қабылдауға;
 - 7) сақтандыру жағдайының басталу фактісін дәлелдеуге міндетті;
 - 8) құзыретті органдарға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарлауға міндетті;
 - 9) Сақтандырылушыларды сақтандыру шарттарымен таныстыруға міндетті. Сақтандырылушының сақтандыру шартының талаптарын бұзуы оларды Сақтанушының өзінің бұзуы деп бағаланады;
 - 10) Сақтандыру шартының талаптары және сақтандыру сыйлықақылары мен төлемдерінің мөлшері туралы құпиялылықты сақтауға міндетті.
35. Сақтанушы құқылы:
- 1) сақтандыру ережелерімен танысу;
 - 2) Сақтандырылушылар тізіміне өзгерістер енгізу;
 - 3) сақтандыру жағдайы басталған кезде осы Ережелерде көзделген тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру төлемін алуға құқығы бар;
 - 4) Сақтандырушыны міндетті түрде жазбаша хабардар ете отырып, сақтандыру төлемін алу үшін пайда алушыны тағайындауға немесе оны сақтандыру жағдайы басталғанға дейін басқа тұлғамен ауыстыруға құқылы;
 - 5) осы Ережелерде белгіленген тәртіппен Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға құқылы;
 - 6) кезекті сақтандыру жарнасын төлемеу жолымен Сақтандыру шартынан біржақты бас тартуға құқылы;
 - 7) Сақтандыру шарты жоғалған жағдайда оның телнұсқасын алуға құқығы бар;
 - 8) сақтандыру құпиясына.
36. Осы бөлім тараптарының құқықтары мен міндеттерінің тізбесі толық болып табылмайды, Тараптардың жекелеген міндеттері осы Ережелердің басқа бөлімдерінде көзделген және сақтандыру шартында кеңейтілуі мүмкін.
- 7. Сақтандыру шартының қолданылуы кезеңінде сақтандыру тәуекелінің ұлғаю салдары**
37. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде Сақтанушы (Сақтандырылушы) дереу жазбаша түрде, бірақ осындай өзгерістер туындаған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей, егер бұл өзгерістер Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтандырушыға хабарланған мән-жайлардағы өзіне белгілі болған елеулі өзгерістер туралы, егер бұл өзгерістер сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына (қызмет және/немесе тұру аумағының, өндіріс технологиясының, еңбек режимі мен жағдайларының өзгеруі, қызметкерлер санының ұлғаюы) елеулі әсер етуі мүмкін болса, Сақтандырушыға хабарлауға міндетті.
 38. Сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әкеп соғатын мән-жайлар туралы хабардар етілген Сақтандырушы Сақтандыру шартының талаптарын өзгертуді және сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына мөлшерлес қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге құқылы.
 39. Егер Сақтанушы немесе Сақтандырылушы тұлға Сақтандыру шартының талаптарын өзгертуге немесе сақтандыру сыйлықақысын қосымша төлеуге қарсылық білдірсе, Сақтандырушы Сақтандыру шартын бұзуды талап етуге құқылы. Бұл ретте сақтандыру сыйлықақысы қайтарылуға жатпайды.
 40. Егер сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әкеп соғатын мән-жайлар жойылса, Сақтандырушының Сақтандыру шартын бұзуды талап етуге құқығы жоқ.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	СЕ - 42	2020 ж.19.10. № 2 басылым
			2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына
			18-беттен 10

8. Сақтанушының сақтандыру жағдайы басталған кездегі іс-әрекеті

41. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушы (Сақтандырылушы) міндетті:

- 1) Қажет болған жағдайда Сақтандырушы тағайындаған дәрігерді немесе тәуелсіз сарапшыны тарта отырып, жазатайым оқиғадан зардап шеккен Сақтандырылушыны Сақтандырушының өкіліне өз бетінше тексеру жүргізуге мүмкіндік беруге;
 - 2) Болған жағдай туралы құзыретті органдарға дереу хабарлау және оқиғаны құжаттап тіркеуге (медициналық қызметтерге, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрліктеріне және басқа да құзыретті органдарға, қолданыстағы заңнамаға сәйкес хабарлауға міндетті);
 - 3) Сақтандыру жағдайының басталғаны туралы өзіне белгілі болған кезден бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде бұл туралы Сақтандырушыға немесе оның өкіліне кез келген қолжетімді тәсілмен жазбаша хабарлауға міндетті. Сақтанушы (Сақтандырылушы) қайтыс болған жағдайда, Сақтандырушыға хабарлау мерзімі Пайда алушы сақтандыру жағдайының басталғаны туралы білген кезден бастап 30 (отыз) күнге дейін ұзартылады;
 - 4) Сақтандырушыға дереу жүгінуге және оның өкілінің келуін күтуге не оның одан әрі нұсқауларын алуға;
 - 5) Сақтандырушыға не оның өкілдеріне келтірілген залалдың себептерін тексеру және оның мөлшерін белгілеу мүмкіндігін қамтамасыз етуге, залалдың алдын алу және оны азайту жөніндегі іс-шараларға қатысуға құқығы бар;
 - 6) Жазатайым жағдайдың туындау мән-жайларын көрсете отырып, сақтандыру жағдайының басталуы туралы белгіленген нысанда жазбаша өтініш беруге, сондай-ақ тізбесі осы Ережелердің 8-бөлімінде айқындалған сақтандыру жағдайының себептерін анықтау және залал мөлшерін айқындау үшін Сақтандырушы талап еткен барлық құжаттарды ұсынуға міндетті. Егер Сақтанушы Сақтандырылушы болып табылмаса, мұндай міндет Сақтандырылушыға жүктеледі. Егер Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру жағдайы Сақтандырылушының қайтыс болуы болып табылса, онда Сақтандырушыны сақтандыру жағдайы туралы хабардар ету міндеті Сақтанушыға, егер ол бір мезгілде Сақтандырылушы болса – онда Пайда алушыға жүктеледі;
 - 7) Сақтандыру жағдайының басталу мән-жайларын тергеп-тексеруде уәкілетті органның және Сақтандырушының өкілдеріне жәрдемдесуге міндетті.
41. Сақтанушы медициналық көмекке жүгінуге және дәрігердің нұсқауларын ұстануға, сондай-ақ жазатайым оқиғаның салдарын азайту үшін барлық мүмкін шараларды қабылдауға құқылы.
42. Пайда алушы Сақтанушының немесе Сақтандырылушының сақтандыру жағдайы орын алғаны немесе жасамағанына қарамастан, барлық жағдайларда Сақтандырушыға сақтандыру жағдайы орын алғаны туралы хабарлауға құқылы.
43. Сақтандырушыны сақтандыру жағдайының басталғаны туралы уақтылы хабардар етпеу, егер бұл Сақтандырылушы (Сақтанушы) Сақтандырушыны уақтылы хабардар ете алмайтын жағдайларға байланысты болмаса, оған сақтандыру төлемінен бас тарту құқығын береді.

9. Сақтандыру жағдайының басталуын және шығындар мөлшерін растайтын құжаттардың тізбесі

44. Сақтанушы (Сақтандырылушы/Пайда алушы) сақтандыру төлемін алу үшін осы Ережеде белгіленген тәртіппен және мерзімде Сақтандырушыға сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы өтінішті және сақтандыру жағдайының мән-жайларына, оның себептері мен зиян мөлшеріне қатысты құжаттарды (түпнұсқаларды, көшірмелерді немесе куәландырылған көшірмелерді) беруге тиіс.
45. Сақтандыру төлемі туралы өтінішке мынадай құжаттар қоса беріледі:
1. Шарт көшірмесі;
 2. Сақтанушының, Сақтандырылушының және Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	СЕ - 42	2020 ж.19.10. № 2 басылым
			2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына
			18-беттен 11

3. Сақтандырылушы қайтыс болған жағдайда Пайда алушының сақтандыру төлемін алуға құқығын растайтын құжаттар;
4. травматикалық пункттен медициналық анықтаманы, пациенттің амбулаториялық және/немесе стационарлық картасынан үзінді көшірмені, шығарылған эпикриз, рентген суреттері, диагностикалық зертханалық-құралдық зерттеулердің нәтижелері немесе Сақтандырылушы тұлғаға көрсетілген медициналық көмекті растайтын және/немесе жарақаттың нақты сипаттамасы мен сипатын қамтитын, емдеу мекемесінің мөрімен расталған басқа да медициналық құжаттар.
47. Сақтандырылушы жазатайым оқиға нәтижесінде уақытша еңбекке жарамсыз болған жағдайда Сақтанушы (Сақтандырылушы/Пайда алушы) мынадай құжаттарды ұсынуға міндетті:
 1. тиісті құзыретті органдардан сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның болу фактісі мен себебін растайтын құжаттар (өрт сөндіру қызметтері, әкімшілік полиция және т.б.);
 2. Сақтандырылушы тұлға байқалған емдеу мекемесінің мөрімен расталған еңбекке жарамсыздық парағы (түпнұсқа);
 3. егер Шартта қосымша шығыстарды төлеу көзделсе, Сақтандырылушымен жазатайым оқиғаның басталуы салдарынан медициналық қызметтерді алуға арналған шығындардың мөлшерін растайтын құжаттар (шоттар, түбіртектер, өзге де растайтын құжаттар).
 4. травматикалық пункттен медициналық анықтаманы, пациенттің амбулаториялық және/немесе стационарлық картасынан үзінді көшірмені, шығарылған эпикриз, рентген суреттері, диагностикалық зертханалық-құралдық зерттеулердің нәтижелері немесе Сақтандырылушы тұлғаға көрсетілген медициналық көмекті растайтын және/немесе жарақаттың нақты сипаттамасы мен сипатын қамтитын, емдеу мекемесінің мөрімен расталған басқа да медициналық құжаттар.
48. "Мүгедектікті" белгілеуге әкеп соққан Сақтандырылушының еңбекке қабілеттілігінен тұрақты айрылу басталған жағдайда Сақтанушы (Пайда алушы) мынадай құжаттарды ұсынуға міндетті:
 1. мүгедектік туралы белгіленген үлгідегі анықтама (нотариалды куәландырылған көшірмесі);
 2. медициналық-әлеуметтік сараптама қорытындысының көшірмесі;
 3. Сақтандырылушы тұлғаны медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберген медициналық мекеме берген ауру тарихынан/амбулаториялық картадан үзінді көшірме.
49. Сақтандырылушы қайтыс болған жағдайда Сақтанушы (Пайда алушы) мыналарды ұсынуға міндетті:
 1. Сақтандырылушының қайтыс болу себебі туралы деректерді қамтитын заңнамалық немесе нормативтік актілерде көзделген құжаттың көшірмесі (сот-медициналық сараптаманың қорытындысы, қайтыс болу себептері туралы анықтама және т.б.);
 2. қайтыс болу туралы куәлік (нотариалды куәландырылған көшірмесі);
 3. жерлеуге жұмсалған шығындар мөлшерін растайтын құжаттар;
 4. Сақтандырылушының қайтыс болуы салдарынан келтірілген зиянды өтету құқығын куәландыратын құжат;
 5. патологиялық-анатомиялық зерттеу нәтижелері (егер мұндай жүргізілген жағдайда), егер патологиялық-анатомиялық зерттеу жүргізілмеген жағдайда, туыстарының бас тарту туралы өтінішінің көшірмесі және қайтыс болу туралы куәлік берілетін патологиялық-анатомиялық бөлімшеден көшірме ұсынылады;
 6. қайтыс болғаннан кейінгі эпикриз.
50. Егер сақтандыру жағдайы жол-көлік оқиғасы кезінде орын алған жағдайда, Сақтандырушы қосымша талап етуі мүмкін:
 1. полицияның әкімшілік материалының расталған көшірмесі (хаттама, схема, ЖКО қатысушыларының түсініктемелері және т.б.);
 2. жол-көлік оқиғасына қатысушыларды медициналық куәландыру көшірмесі;
 3. әкімшілік сот қаулысының куәландырылған көшірмесі (әкімшілік іс жүргізу кезінде);
 4. көлік құралын тіркеу туралы куәліктің көшірмесі;
 5. жүргізуші куәлігінің көшірмесі;

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	СЕ - 42	2020 ж.19.10. № 2 басылым
			2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына
			18-беттен 12

6. жол парағының/КҚ басқаруға сенімхаттың көшірмесі (занды тұлғалар үшін);
51. Егер жазатайым оқиға өндірісте орын алған жағдайда:
1. Н-1 немесе Н-2 нысандары бойынша өндірістегі жазатайым оқиға туралы акт (егер сақтандыру жағдайы Сақтандырылушы өзінің еңбек (қызметтік) міндеттерін жүзеге асырған кезде орын алған жағдайда).
52. Егер құқық қорғау органдары Сақтандырылушының денсаулығына зиян келтіру фактісі бойынша қылмыстық іс қозғау туралы мәселені қараса, онда қылмыстық істі тоқтата тұру туралы қаулы не қылмыстық істі тоқтату туралы қаулы не соттың үкімі (соттың мөрімен куәландырылған көшірме).
53. Сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталуының себептері мен мән-жайларын анықтау мүмкін болмайтын басқа құжаттарды талап етуге құқылы.
54. Сақтанушы, Сақтандырылушы тұлға немесе Пайда алушы болып табылатын өзге тұлға сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы мәселені қарау үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаған жағдайда, Сақтандырушы өтініш берушіні жетіспейтін құжаттар туралы Сақтандыру шартында белгіленген мерзімдерде хабардар етуге міндетті.

10. Сақтандыру төлемінің мөлшерін анықтау

55. Егер сақтандыру шартында өзге жағдайлар ескертілмесе, онда сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандыру төлемінің мөлшері былайша айқындалады:

Тәуекел	Сақтандыру төлемінің мөлшері
Сақтандырылушының жалпы еңбекке қабілеттілігін уақытша жоғалтуы	Сақтандыру шартында көрсетілген мөлшерде.
Сақтандырылушыға мүгедектікті белгілей отырып, Сақтандырылушының жалпы еңбекке қабілеттілігінен тұрақты айырылуы:	
I топтағы мүгедектік	Сақтандырылушының сақтандыру сомасының 100%
II топтағы мүгедектік	Сақтандырылушының сақтандыру сомасының 70%
III топтағы мүгедектік	Сақтандырылушының сақтандыру сомасының 30%
Қаза болу	Сақтандырылушының сақтандыру сомасының 100%
Медициналық шығындар	Нақты жұмсалған шығындар мөлшерінде, бірақ сақтандыру шартында айтылған сомадан артық емес.
Емдеуге жатқызу бойынша шығындар	Нақты жұмсалған шығындар мөлшерінде, бірақ Сақтандыру шартында айтылған сомадан артық емес.
Репатриация бойынша шығындар	Нақты жұмсалған шығындар мөлшерінде, бірақ Сақтандыру шартында айтылған сомадан артық емес.

56. Әрбір Сақтандырылушымен Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде болған бір немесе бірнеше сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандыру төлемдерінің жалпы сомасы әрбір Сақтандырылушы бойынша Сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасынан аспауға тиіс.
57. Егер сақтандыру төлемін жүзеге асырғаннан кейін Сақтандырылушыға мүгедектік не мүгедектіктің неғұрлым жоғары тобы белгіленсе не сол сақтандыру жағдайынан туындаған жағдайдан Сақтандырылушы қайтыс болса, онда бұрын жүргізілген төлем сомасы осы мән-жайлар жазатайым оқиға басталғаннан кейін 12 (он екі) ай ішінде болған жағдайда, осы жағдайда тиесілі сақтандыру төлемінен ұсталады.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	СЕ - 42	2020 ж.19.10. №2 басылым
			2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына
			18-беттен 13

58. Сақтандырушы Сақтанушыға (Пайда алушыға), егер сақтандыру жағдайы сақтандыру жағдайының салдарынан орын алса, сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара бас тартуға құқылы:
- 1) Сақтанушының, Сақтандырылушының және/немесе Пайда алушының сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған не оның басталуына ықпал ететін қасақана іс-әрекеттері;
 - 2) заң актілерінде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайымен себептік байланыста болатын қасақана қылмыстар немесе әкімшілік құқық бұзушылықтар деп танылған Сақтанушының, Сақтандырылушының және (немесе) Пайда алушының іс-әрекеттері.
59. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуына мыналар да негіз болуы мүмкін:
- 1) Сақтанушының Сақтандырушыға сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы көрінеу жалған мәліметтер хабарлауы;
 - 2) Сақтанушының Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталу мән-жайларын тергеп-тексеруде және оған келтірілген залалдың мөлшерін белгілеуде кедергі келтіруі;
 - 3) Сақтандырушыны сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабардар етпеу не уақтылы хабардар етпеу;
 - 4) кезекті сақтандыру жарнасын немесе сақтандыру қызметтерін көрсеткені үшін төлемді уақтылы енгізбеу;
 - 5) осы Ережелерде және сақтандыру шартында көрсетілген өзге де жағдайлар.
 - 6) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген өзге де жағдайлар.
60. Сақтандырушыны Сақтанушының заңсыз іс-әрекеттері себептері бойынша оның алдындағы сақтандыру жауапкершілігінен босату, бір мезгілде Сақтандырушыны Сақтандырылушыға немесе пайда алушыға сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатады.

11. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі мен талаптары

61. Сақтанушыдан (Сақтандырылушыдан, Пайда алушыдан) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша хабарлама алғаннан кейін сақтандырушы мынадай іс-әрекеттерді жүзеге асырады:
- 1) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталу фактісін анықтайды;
 - 2) Сақтанушының өтінішінде келтірілген оқиға бойынша мәліметтердің сәйкестігін тексереді;
 - 3) туындаған оқиға салдарынан залал келтірілген жағдайдың туындау себептерін айқындайды;
 - 4) тәуелсіз сарапшыларды тарту қажеттілігін айқындайды.
62. Оқиғаны сақтандыру жағдайы деп таныған кезде Сақтандырушы сақтандыру төлемінің мөлшерін айқындайды. Сақтандыру төлемінің мөлшері Сақтандыру шартының талаптарына сәйкес есептеледі.
63. Сақтанушы (Сақтандырылушы) Сақтандырушыға сақтандыру жағдайына қатысты Ережелердің 9-бөлімінде санамаланған барлық қажетті құжаттарды ұсынғаннан кейін Сақтандырушы 10 (он) жұмыс күні ішінде осы шығындарды өтеу немесе сақтандыру төлемінен дәлелді бас тарту туралы шешім қабылдайды.
64. Егер сақтандыру жағдайының басталуына байланысты фактілер бойынша заңнамаға сәйкес қосымша тексеру тағайындалса, қылмыстық іс қозғалса немесе сот процесі басталса, тексеру немесе сот талқылауы аяқталғанға дейін не төлеуге кедергі келтіретін басқа да мән-жайлар жойылғанға дейін Сақтандырушы сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдауды кейінге қалдыруы мүмкін.
65. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру сыйлықақысының сомасы толық төленгенге дейін Сақтандырушы сақтандыру төлемінің мөлшерін төленбеген сақтандыру сыйлықақысының сомасына азайтуға құқылы.
66. Сақтандырылушы бір жазатайым оқиға нәтижесінде бірнеше жарақат алған кезде сақтандыру төлемі Сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру төлемдерінің кестесіне (№6 қосымша)

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	СЕ - 42	2020 ж.19.10. № 2 басылым
			2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына
			18-беттен 14

сәйкес сақтандыру төлемінің мөлшері басқа жарақаттар бойынша сақтандыру төлемдерінің мөлшерінен асатын бір ғана жарақаттың салдары үшін жүзеге асырылады. Алынған екі жарақат бойынша сақтандыру төлемінің мөлшері тең болған кезде сақтандыру төлемі бір жарақат бойынша толық мөлшерде жүзеге асырылады.

67. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру төлемі Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы - теңгемен Сақтандырушы сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдағаннан кейін 15 (он бес) банктік күн ішінде Сақтанушының (Сақтандырылушының, Пайда алушының) банктік шотына қолма-қол ақшасыз төлеммен аудару арқылы жүзеге асырылады.
68. Сақтандыру төлемі Сақтандырылушының (Пайда алушының) өкіліне Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен ресімделген сенімхат бойынша жүзеге асырылуы мүмкін.
69. Егер Пайда алушы сақтандыру төлемі кезінде кәмелетке толмаған не әрекетке қабілетсіз болып табылған жағдайда, оған тиесілі сақтандыру төлемінің сомасы оның заңды өкіліне (жебеушісіне, қамқоршысына, патронат тәрбиешісіне) төленеді немесе оның заңды өкілдерін (жебеушісін, қамқоршысын, патронат тәрбиешісін) хабардар ете отырып, банктегі салымды оның атына аударылады.
70. Сақтандыру төлемін уақтылы жүзеге асырмағаны үшін Сақтандырушы Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 353-бабына сәйкес жауапты болады.
- Сақтандыру арқылы қорғау өмір мен денсаулыққа келтірілген зиян үшін тек жауапкершілікке тартылады және моральдық зиян немесе жіберілген пайда үшін жауапкершілікке тартылмайды.

12. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі

71. Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтанушы Сақтандырушыға сақтандыру объектісі туралы нақты және толық мәліметтерді сақтандыру жағдайының басталу ықтималдығын және ықтимал залалдардың мөлшерін айқындау үшін елеулі маңызы бар барлық белгілі мән-жайларды, егер бұл мән-жайлар сақтандырушыға белгілі болмаса және белгілі болуға тиіс болмаса, хабарлауға міндетті.
72. Сақтандыру шартын жасасу үшін Сақтанушы (Сақтандырылушы) заңды тұлғаның өтінішін толтырады (Сақтандыру шартына 4-қосымша).
73. Сақтандыру шартын ресімдеу үшін Сақтандырушы Сақтанушыдан (Сақтандырылушыдан) өтініште көрсетілген және сақтандыру тәуекелін сипаттайтын мәліметтерді растайтын қосымша ақпаратты талап етуге, сондай-ақ жеке тұлға үшін өтінішті толтыруды талап етуге құқылы (Сақтандыру шартына 5-қосымша). Егер сақтандыруға бір Сақтандыру шарты бойынша 10 (он) және одан көп тұлға қабылданған жағдайда жеке тұлға үшін өтініш әрбір Сақтандырылушыға толтырылмайды.
74. Сақтанушы Сақтандырушыға берілетін ақпараттың анықтығы мен дұрыстығы үшін жауапты болады.
75. Сақтандыру шарты жазбаша түрде мынадай жолдармен жасалады:
- 1) Тараптардың Сақтандыру шартын жасауы;
 - 2) Сақтанушы Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген сақтандырудың үлгілік талаптарына не Сақтандырушы біржақты тәртіппен (қосылу шарты) әзірлеген сақтандыру ережелеріне қосылған және Сақтандырушы Сақтанушыға сақтандыру полисін ресімдеген жағдайларда, Сақтандырушының сақтандыру полисін қосуы мүмкін.
76. Сақтанушының немесе оның өкілінің Сақтандыру шартындағы қолы оның Сақтандыру шартының талаптарымен және Сақтандыру шартын қағаз тасығышта, оның ішінде Сақтандырушының бланкісінде ресімдеу кезіндегі Ережелермен толық келісуінің расталуы болып табылады.
- Сақтандыру шартын Сақтандырушының және/немесе оның серіктестерінің интернет-ресурсында ресімдеу кезінде Сақтанушы Сақтандыру шартын жасасқанға дейін

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	СЕ - 42	2020 ж.19.10. № 2 басылым
			2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына
			18-беттен 15

Сақтандырушы біржақты тәртіптен әзірлеген осы Ережелермен танысқанын және оларға қосылғанын растайды.

77. Сақтандыру полисін беру арқылы Сақтандыру шартын жасасу үшін Сақтанушыға:
- 1) Сақтандырушының немесе оның серіктесінің интернет-ресурсында орналастырылған ережелермен танысу керек;
 - 2) Сақтандырушының және/немесе оның серіктестерінің интернет-ресурсына арналған сақтандыруға өтініштің электрондық нысанының жолдарын толтыру арқылы Сақтандыру шартын жасасу туралы өтініш беру қажет. Осы өтініш 24 (жиырма төрт) сағат ішінде жарамды болады;
 - 3) Интернет-ресурста ұсынылған қолма-қол ақшасыз есеп айырысу нысандарын пайдалана отырып, сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндетті.
- Процессингтік жүйеден транзакцияның сәтті өткені туралы ақпарат келіп түскеннен кейін Сақтандырушы Сақтанушыға ол көрсеткен электрондық пошта мекенжайына Сақтандыру шартын жасасу туралы электрондық хабарлама түріндегі ақпаратты жібереді.
78. Сақтандыру шартының жазбаша нысанын сақтамау оның маңызсыздығына әкеп соғады.
79. Сақтанушы Сақтандырушыға Сақтандыру шартын жасасу үшін көрінеу жалған мәліметтерді (ақпаратты) хабарлаған кезде Сақтандырушы басталған сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға немесе қолданыстағы заңнамада белгіленген тәртіппен Сақтандыру шартын жарамсыз деп тану жөнінде шаралар қолдануға құқылы.
80. Сақтандырушы Сақтанушымен Сақтандыру шартын жасасудан бас тарту себептерін түсіндірместен бас тартуға құқылы.
81. Сақтандыру шартында көрсетілуге жататын талаптардың толық еместігі үшін Сақтандырушы жауапты болады. Дау туындаған жағдайда, оның салдарынан Сақтандыру шарты бойынша оның жекелеген талаптарының толық болмауы кезінде, дау Сақтанушының пайдасына шешіледі.
82. Егер Сақтандыру шартының талаптары бойынша Сақтанушы болып табылмайтын Сақтандырылушыға белгілі бір міндеттер жүктелсе, Сақтанушы Сақтандырылушының Сақтандыру шартын жасасуға жазбаша келісімін алуға тиіс.
83. Сақтандырылушының пайдасына Сақтандыру шартын жасасу Сақтанушыны осы Сақтандыру шарты бойынша міндеттерін орындаудан босатпайды.
84. Сақтандыру шарты жоғалған жағдайда Сақтандырушы Сақтанушының жазбаша өтініші негізінде оған Сақтандыру шартының телнұсқасын береді, содан кейін жоғалған Сақтандыру шарты жойылды деп есептеледі және ол бойынша сақтандыру төлемдері жүргізілмейді. Сақтанушы Сақтандыру шартын қайта жоғалтқан жағдайда, Сақтандырушы Сақтанушыдан Сақтандыру шартының телнұсқасын ресімдеу және беру жөніндегі шығындарды, бірақ телнұсқа берілген күнге белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 0,1%-ынан аспайтын мөлшерде өндіріп алуға құқылы.
85. Сақтандыру шартына өзгерістер мен толықтырулар енгізу Сақтанушының өтінішін Сақтандыру шартын жасасудың тиісті нысаны негізінде, Сақтандырушының Сақтандыру шартына қосымша келісімді ресімдеуі жолымен жүргізіледі. Егер сақтандыру сақтандыру полисін беру арқылы ресімделсе, онда өзгерістер мен толықтырулар енгізілген кезде сақтандыру полисі мерзімінен бұрын тоқтатылуға және жаңасын ресімдеуге жатады.

13. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі мен орны

86. Сақтандыру шарты 12 (он екі) айға дейінгі мерзімге жасалады.
87. 12 (он екі) айдан аз мерзімге сақтандыру кезінде сақтандыру сыйлықақысы жылдық сақтандыру сыйлықақысының мөлшерінен пайызбен есептеледі, бұл ретте толық емес ай толық болып есептеледі:

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	СЕ - 42	2020 ж.19.10. № 2 басылым
			2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына
			18-беттен 16

Сақтандыру мерзімі	Жылдық сақтандыру сыйлықақысынан %-бен	Сақтандыру мерзімі	Жылдық сақтандыру сыйлықақысынан %-бен
1 ай	20%	7 ай	75%
2 ай	30%	8 ай	80%
3 ай	40%	9 ай	85%
4 ай	50%	10 ай	90%
5 ай	60%	11 ай	95%
6 ай	70%		

88. Сақтандыру шарты Сақтандыру шартында көрсетілген күннен бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады.
89. Егер Сақтандыру шартының талаптарында өзге жағдайлар көзделмесе, сақтандыру арқылы қорғау әрекетінің кезеңі Сақтандыру шартының қолданылу мерзімімен сәйкес келеді.
90. Сақтандыру аумағы тек Сақтандыру шартында көрсетілген аумақпен ғана шектеледі.

14. Сақтандыру шартының қолданылуын тоқтату талаптары

91. Шарт мынадай жағдайларда тоқтатылды деп есептеледі:
- 1) оның қолданылу мерзімі өткен;
 - 2) Сақтандыру шартының қолданылуы мерзімінен бұрын тоқтатылған;
 - 3) 3) Сақтандырушының Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасы мөлшеріндегі міндеттемелері орындалған.
92. Міндеттемелерді тоқтатудың жалпы негіздерінен басқа, Сақтандыру шарты келесі жағдайларда мерзімінен бұрын тоқтатылады:
- 1) Сақтандыру объектісі болған кезде;
 - 2) Сақтанушы болып табылмайтын Сақтандырылушы оны алмастырмаған кезде қайтыс болған жағдайда;
 - 3) Сақтандыру жағдайының басталу мүмкіндігі жойылғанда және сақтандыру тәуекелінің болуы сақтандыру жағдайынан өзге мән-жайлар бойынша тоқтатылғанда;
 - 4) "Сақтандыру қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, Сақтандырушыны мәжбүрлеп тарату туралы сот шешімі заңды күшіне енген жағдайларда;
 - 5) Егер Сақтандыру шарты Ережелерге қосылу және Сақтанушыға сақтандыру полисін беру арқылы жасалған болса, сақтандыру полисіне енгізілген талаптар мен мәліметтердің өзгеруі;
 - 6) "Сақтандыру қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларда.
93. Көрсетілген жағдайларда Сақтандыру шарты Сақтандыру шартын тоқтату үшін негіз ретінде көзделген мән-жайлар туындаған кезден бастап тоқтатылған болып есептеледі, бұл туралы мүдделі Тарап екінші Тарапты дереу хабардар етуге тиіс.
94. Тараптар Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға құқылы, Сақтандыру шартының қолданылуын мерзімінен бұрын тоқтату ниеті туралы тараптар бір-бірін шартты тоқтатудың болжамды күніне дейін кемінде 10 (он) жұмыс күні бұрын хабардар етуге міндетті. Сақтандыру шартын бұзу туралы келісім жазбаша түрде жасалады.
95. Осы Ережелердің 92-тармағында көзделген мән-жайлар бойынша 12 ай мерзімге жасалған Сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде Сақтандырушының әкімшілік шығыстарға Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысының 10%-ын, сондай-ақ Сақтандыру шартының қолданылу мерзімінің өткен кезеңіне пропорционалды түрде сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін ұстап қалуға құқығы бар.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	СЕ - 42	2020 ж.19.10. № 2 басылым
			2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына
			18-беттен 17

96. Сақтандырушы таратылған кезде сақтандыру сыйлықақыларын (жарналарын) қайтару Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасында белгіленген кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру кезектілігіне сәйкес жүзеге асырылады.
97. Сақтанушы Сақтандыру шартынан кез келген уақытта бас тартуға құқылы. Сақтанушы Сақтандыру шартынан бас тартқан кезде, егер бұл осы Ережелердің 92-тармағында көрсетілген мән-жайларға байланысты болмаса, Сақтандырушыға төленген сақтандыру сыйлықақысы не сақтандыру жарналары қайтарылуға жатпайды.
98. Егер Сақтандыру шарты ол бойынша сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін мерзімінен бұрын тоқтатылса, сақтандыру сыйлықақысы (оның бір бөлігі) қайтарылуға жатпайды.
99. Сақтандыру шартының мерзімінен бұрын тоқтатылуы Сақтандырушының кінәсінен оның талаптарының орындалмауынан туындаған жағдайларда, соңғысы Сақтанушыға ол төлеген сақтандыру сыйлықақысын не сақтандыру жарналарын толық қайтаруға міндетті.
100. Егер Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын немесе бірінші/кезекті сақтандыру жарнасын толық төлеу бойынша өз міндеттемелерін орындамаған күннен кейінгі күннен бастап 5 (бес) күнтізбелік күн ішінде сақтандыру сыйлықақысын немесе бірінші/кезекті сақтандыру жарнасын толық төлеу жүргізілмесе, Сақтандырушы біржақты тәртіппен Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын немесе сақтандыру жарнасын төлеу жөніндегі міндеттемені орындамаған күннен кейінгі күннен бастап Сақтандыру шартын орындаудан бас тартады. Бұл ретте, Сақтандырушы Сақтанушыны Сақтандыру шартынан бас тарту себептерін, Сақтандыру шарты бұзылған мерзімді көрсете отырып, хабарлама жіберу арқылы Сақтандыру шартынан бас тарту туралы жазбаша хабардар етеді.

15. Сақтандыру шартының жарамсыздығы және оны жарамсыз деп тану салдары

101. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде көзделген мәмілелер жарамсыздығының жалпы негіздерінен басқа, келесі жағдайларда Сақтандыру шарты жарамсыз деп танылады:
- 1) Сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандыру объектісі болмаса;
 - 2) сақтандыру объектісі құқыққа қарсы мүліктік мүдделер болып табылса;
 - 3) сақтандыру жағдайы ретінде оның басталуының ықтималдығы мен кездейсоқтық белгілерінен айрылған және Сақтандыру шартының қолданылуы шегінде сөзсіз және объективті түрде болуға тиіс оқиға көзделсе, ол туралы Тараптар немесе, ең болмағанда, Сақтанушы білсе;
 - 4) Сақтанушы Сақтандыру шартын жасасу кезінде заңсыз пайда табуды, оның ішінде сақтандыру жағдайы басталғаннан кейін Сақтандыру шартын жасасуды әдейі мақсат еткен болса;
 - 5) Сақтандырылушы тұлғаның келісімін алу міндетті болып табылатын жағдайларда оның келісімі болмаса.
102. Сақтандыру шарты жарамсыз деп танылған кезде Сақтандырушы Сақтанушыдан алынған сақтандыру сыйлықақысын не сақтандыру жарналарын қайтаруға, ал Сақтанушы (Пайда алушы) одан алынған сақтандыру төлемін Сақтандырушыға қайтаруға міндетті.
103. Егер сақтандыру шарты Сақтанушының заңсыз әрекеттері салдарынан туындаған негіздер бойынша жарамсыз деп танылса, ол туралы Сақтандырушы Сақтандыру шартын жасасқан кезде, сондай-ақ оны орындау барысында білмеген және білуге тиіс емес. Сақтандырушы Сақтанушыға сақтандыру сыйлықақысын не Сақтандыру шартының аяқталмаған мерзімі үшін сақтандыру жарналарын келтірілген шығындарды шегере отырып қайтарады, ал егер сақтандыру төлемі жүргізілген жағдайда төленген соманы қайтаруды талап етуге құқылы.
104. Осындай салдар Сақтандырушыға Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 839-бабында көзделген сақтандыру төлемінен бас тартуға негіз беретін себептер бойынша Сақтандыру шарты жарамсыз деп танылған жағдайда туындайды.

«Сентрас Иншуранс» СК» АҚ	Жазатайым оқиғалардан ерікті сақтандыру ережелері	2020 ж.19.10. № 2 басылым	18-беттен 18
		2014 жылғы 25 тамыздағы №1 басылымның орнына	

105. Егер сақтандыру шарты қылмыстық мақсатқа қол жеткізуге бағытталған болса, онда Қазақстан Республикасы Азаматтық Кодексінің 157-бабының 4-б-тармақтарында көзделген салдарлар туындайды.

16. Еңсерілмейтін күш жағдайлары

106. Егер Тараптар өз міндеттемелерін тиісінше орындау еңсерілмес күш (форс-мажор) мән-жайларының, яғни Тараптардың Сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерін орындауы мүмкін болмайтын төтенше және орындалмайтын мән-жайлардың салдарынан мүмкін болмағанын дәлелдесе, Тараптар жауапкершіліктен босатылады.
107. Тараптардың кез келгенінің Сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерін толық немесе ішінара орындау мүмкін болмайтын мән-жайлар басталған кезде, оларды орындау мерзімі осындай мән-жайлар қолданылатын уақытқа мөлшерлес кейінге шегеріледі.
108. Егер форс-мажорлық жағдайлар үш айдан астам жалғасатын болса, онда Тараптардың әрқайсысы Сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерін одан әрі орындаудан бас тартуға құқылы. Бұл жағдайда Тараптардың бірде-бірінің екінші Тараптан Сақтандыру шартын бұзу арқылы келтірілген залалдың орнын толтыруды талап етуге құқығы жоқ.
109. Сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді орындау мүмкін болмаған Тарап жиырма күн мерзімде екінші Тарапты міндеттемелерді орындауға кедергі келтіретін мән-жайлардың басталғаны немесе тоқтатылғаны туралы хабардар етуге тиіс.

17. Дауларды шешу тәртібі

110. Сақтандырушы мен Сақтанушы (Пайда алушы) арасында туындайтын Сақтандыру шарты бойынша дауларды Тараптар тікелей келіссөздер жолымен қарайды.
111. Тараптар арасында келісімге қол жеткізілмеген жағдайда дау Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешіледі.

18. Айрықша жағдайлар

112. Сақтандыру шартында Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де талаптар көзделуі мүмкін.
113. Осы Ереженің негізінде Сақтандырушы Сақтандыру тәуекелдерінің әртүрлі жиынтығымен және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де Сақтандыру шарттарымен сақтандыру бағдарламаларын әзірлеуге құқылы.
114. Сақтандыру шартының мазмұны осы Ережелерге сәйкес келмеген жағдайда Сақтандыру шартына артықшылық беріледі.
115. Сақтандыру шартын жасасу және орындау кезінде Тараптар алған, оның ішінде құқықтық қорғауды пайдаланбайтын ақпарат, сондай-ақ коммерциялық құпия ретінде қаралуы мүмкін мәліметтер екінші Тараптың келісімімен ғана немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда ғана ашылуы мүмкін.
116. Егер Сақтандыру шартында заң актілерінде көзделгендермен салыстырғанда Сақтанушының жағдайын нашарлататын талаптар қамтылса, осы заң актілерінде белгіленген талаптар қолданылады.
117. Осы Ережемен реттелмеген бөлігінде қолданыстағы заңнама қолданылады.

Пронумеровано и прошнуровано
18 листа (ов) 19 10 2020г.

Начальник УС ДМС
Войнова М.П.

